

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foiești pe afara la c. r. poste, cu banii gata prin scrisori francate, adresate către expediție. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. care pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nr. 50. ANUL XVIII.

Sabiu, în 25 Iunie (7 Iulie) 1870.

Invitare de prenumeratiune la „Telegraful Român”.

pre o jumătate de anu (Iulie-Decembrie) alu anului 1870. — Pretul abonamentului pre 1/2 de anu e :

Pentru Sabiu 3 fl. 50 xr. v. a.

Pentru Transilvania și Monarchia austro-ungurească 4 fl. v. a.

Pentru România și strainatate 6 florinti.

DD. abonanți suntu rugați a nu întârziu cu trimiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogămu a se scrie curată, și epistolele de prenumeratiune a nu se tramite francate — adresându-le de dreptul la

Editură „Telegraful Român”
în Sabiu.

Evenimente politice.

In decurgerea desbaterei generali asupră proiectului de lege pentru organizarea municipiilor vorbira, până la sosirea scirilor din urma, doi deputați români: Aleșandru Mocioni și Sig. Borlsea. Celu dintâi vorbi, chiar după marturirea barbilor neromâni, cu multu spiritu și talentu de parlamentarist pentru selfguvernamentul comitatelor, că unu contrabalansu făța cu regimul, carele totu déună este luat din o partidă politică; celu de alu doilea dice, că aru si vediut buleurosu uno proiectu deosebitu pentru Transilvania, nici decum inse unu deosebitu pentru fundul regescu. Prese putieni credem ca ni se va da ocasiune a vedé cuventările in tota estinderea loru și atunci le vomu sci aprelui mai bine decât din scirile, cari ne spunu asiā dicendu numai unele parole.

Din Grooti a aflămu ca dietă s'a redeschis în 30 iuniu n. și oposiția numai decât s'a folositu de ocasiune și pasi cu vre-o căteva interpellatiuni aspre și adeca, cu un'a pentru denumirea lui Mihailoviciu de Archiepiscopu in Agramu și cu alt'a pentru sistarea congregatiunilor comitatense și libertăției pressei.

De dincolo de Laita ne aducu dñuariile demisiunarea ministrului Wiedmann, a cărui denumire facuse multu sgomotu, din cauza, că acestă taiese mānă unui cofetariu înainte cu vre-o douăzeci ani, când că locoteninte se află in armata. Opiniunea publică a primitu o satisfactione vis-avis de unu baronu. Inse Baronulu Petru, asupra cărui a inca erau agitatiuni in castrele „constituionalilor”, este intarzu in postulu seu de ministru de agricultura. — Alerile pentru diete decungh cam in defavora constituionalilor.

Misiunea arhiducelui Albrecht la Varsovi, lângă tiorulu rusescu, se vorbesce că are sa mai tocăsca din dungile cele ascunse, cari instreină pre Austria de Russia. — Oare-si care apropiare intre numitele staturi deducu mai multe foi din impregiurarea ca, se dice, la cererea lui Beust, cabinetulu din Petersburgu a demisiunatu pre gen. Fadjejew, carele și acum de curendu scrisese o brosura ostila Austriei, prorocindu cestiea cădere. Alte foi inse recomenda Austriei tocmai acum o atenție mai mare in partea acestea, din cauza ca Russie i place sa surprinda, daru nu sa pasăsca pre făța, cum facă Fadjejew.

In corporile legiuitorie ale Francei a fostu in dilele din urma interesanta discussiunea despre reducerea armatei. Nu numai oratori imperialisti, daru chiaru și orleanistulu Thiers a vorbitu pentru sustinerea statului efectivu alu armatei franceze, asiā după cum se află acum. Acești

e unicul mijlocu de a susține pacea. Parerea această pare a fi latita intre politicii francesi, cari urmarescu pre Prussia la totu pasul, că nu cumva sa se tredioasca cu omnipotentia ei într'o diminuție și Francia sa pierda prestigiul autorităției sale in Europa.

Isabel'a II, fosta regina in Spania, a abdus formalu de tronu, in favorea fiului seu. Spaniolii inse și cauta in alta parte regele și putieni le pasa deca abdice Isabel'a seu nu.

In România sectiunile camerei verifică deputații. Senatulu se pare a fi constituitu. Presedinte este Plagino; vicepresedinti: Veis' și crescu.

In numeroul 25 alu foiei noastre din anul acestă amu publicat in foisiéra unu estrasu din Jurnalulu „Le Nord” o epistola adresata papei de către unu exprofesore alu semenariului r. cath. din Baltimore, Bering, in care epistola, după ce arata retacirile bisericei apusene, rōga pre pap'a a se întoțe de la acele rataciri și a fi aceea ce nu aru si trebutu sa inceleze a fi, adica pastoria in intielesulu celu santu alu cuventului. Totu in epistol'a aceea și esprimă dorintă de a fi primitu in sinulu bisericei ortodoxe resaratene, carea singura „nu a cufundat temporalulu cu spiritul-alulu” carea nu are papa-rego și carea și amintesc diceră lui Christosu „ca imperat'ia mea nu este de aici.”

Acum altu diurnală, „Sant-petersburgske vjedomosti”, impertasiesce, că jumineca in 21 Aprile a. c. se seversi trecerea formale a lui Bering, cetățianu americanu, la religiunea ortodoxă resaratene prin Ianisieu rectorulu Academiei. Dupa seversarea actului de trecere și după primirea convertitului in tagm'a preoțiesca resaratene, urmă tineretă st. liturgii, cacea-ce Bering, o celebră in limb'a germană.

Acetăsi Bering a fostu adresatu in 12/24 Ianuarie a. c. către sinodulu permanentu alu Rusiei urmatoreea scrisore :

Păna acum me tineam de religiunea apusene. Acum sum insusitul de dorulu, că sa imbratisiez religiunea ortodoxă resaratene. Temeurile mele la acestu pasu suntu espuse in epistol'a mea adresata Sântiei Sele Papei Piu IX, episcopulu Romei. Pre calea rugăi și a sciinției amu venit u acea convingere, că biserica cea ortodoxă resaratene este unică biserica carea a pestrat păna acum corațieni a invietării evangeliice, și m'a-siu licnele ferice, când o a-siu putea predica pre pamentul celu estinsu alu Americei, unde spiritul omeneșeu cauta cu deadinsulu sa aște adevărurile religioase.

Că sa potu seversi această cu receru'a autoritate, mi face trebuintă, că sa fiu primitu in tagm'a preoțiesca, de ce me și incumetu a me rugă numai din acea cauza, că sa potu ajunge la seoculu acum amintitul. Sotia mea și copiii mei dimpreuna cu mine se lapeda de ratacirele bisericei pale și dorescu a trece sub aripile bisericei resaratene ortodoxe.

Binevoiesce sănătate sinode a deschide usile tale oilor, cari se intoreu dela retacire, și nu lipsi de binecuvintarea ta pre celu ce se numesc etc.

Dietă Ungariei.

In siedintă din 25 iuniu a casei reprezentanților se autentica mai întâi protocolulu siedintei precedente. Presedintele anuncia, că termenul de 30 de dile pentru insinuarea nescrivă proteste contră alegerei deputaților conte A. Zichy și E. Danielu a spirat și prin urmare respectivii suntu definitiv verificati. Deputatul cercului de alegere Oravita, B. Szende și prezinta protocolulu de alegere, care se transpune co-

mitului verificatoriu. Dupa acestea anunță președintele mai multe petiții incuse, care deodata cu cele ale reprezentanților E. László, B. Heressy, St. Majores, A. Csanády, D. Irányi, L. Déák y cont. A. Buttler, P. Károlyi și Adm. Szirma și se trimitu comisiunile de petiții.

P. Horváth îndreptă către ministrul de comunicare urmatoreea interpellatiune : Are de cunțu regimul a propune casel inca in anul acestă unu proiectu de lege despre construirea drumului de feru Csakathurn=Varasdin=Zaprezics.

Ministrul de comunicare cunoște dorintă a acestă a Croatiei și regimul a fostu totu deun'a gata a implini acesta dorintă. Unu proiectu de lege despre construirea acestei linie nu a propusu pâna acum'a din cauza, că prelucrarile inca nu suntu gală și ofertele concurrentilor de concessiune de ajunsu instruite. Vorbitoriu pote inso dechiară in numele regimului, că ministeriul doresce clădira liniei Csakathurn=Varasdin=Zaprezics, ca va continua studiul asupră acestei linie și după finire va prezintă casei unu proiectu de lege.

P. Horváth e multumit cu responsul ministrului de comunicare.

M. Kraljević face ministrul de comunicare urmatoreea interpellatiune : Facul'a regimul pasi că linia laterală Merzidorf=Pakroc sa se clădește și deca, care suntu acesti pasi.

Ministrul de comunicare Gorove aprețiușe pre deplinu însemnataten acestei linie literale și se va sirgai, cu acesta linia sa se clădește cu cău se pote mai mare usurintă pentru statu.

M. Kraljević se declară multumit cu responsulu.

Cas'a ia responsurile la acestea interpellatiuni spre scientia.

Notariul casei magnatilor conte I. Csáky predă nuntiul, prin care se face cunoscutu că cas'a magnatilor a primitu proiectul de lege despre clădirea palatiului post, și teleg. și despre drumulu de feru magiaru de Nordu-Westu. Proiectele acestea se voru ascerne coronei spre sanctiunare.

Referentul comitetului financial Kol. Széll reportă despre proiectul de lege relativu la creditulu supl. pentru ministrul de interne.

Referentul comitetului centralu, P. Perczel reportă despre proiectul de lege privitoru la organizația municipiilor.

Se decide tiparea lui.

Presedintele e de parere că sa se pună președintă de Joi la ordinea dilei.

Br. L. Simonyi propune cu o motivare mai lungă unu proiectu de conclusu, in urmă căruia proiectul de lege despre organizația municipiilor sa se pună la ordinea dilei uumai in sensiunea prossima.

Kol. György springesce proiectul de conclusu a lui Simonyi. B. Halász preținde ca propunerea sa se tiparește și pună la ordinea dilei spre desbatere (Voci : votare !)

I. Iusti : Presedintele s'a pronunciato dejă conclusualmente, că proiectul de lege vine Joi la ordinea dilei și asiā nu se mai pote despre această discută. (Contradicteri) A. Csanády doresce amenațarea desbaterei și din cauza, că raportul cuprinde siese că și asiā deputații nu au tempu de alu studiu după coviintia. (Voci alarmatoare : votare !)

Se pune la votare proiectul de conclusu și se ridică pentru elu numai steng'a și steng'a extrema ; majoritatea lu respinge ; prin urmare raportul comitetului centralu se va pune pre siedintă de Joi la ordinea dilei.

Proiectul de conclusu a lui K. György

relativ la modulu de alegere a candidatilor pentru postul de presedinte la curtea de contabilitate se primeste ununim si fara observatiuni si se procede dupa aceea la darea sedalelor pentru candidati, ce au a se alege.

Resultatul alegeriei e: Intre 323 de sedule capetara Sal. Gajzágó 194, voturi, Vinz. Weninger 157, L. Korizmics 95, E. Suhay 90, Varady 31, Ant. Csengery 26, A. Erkóv 21.

Cu majoritate absoluta se alesera asiá dara Sal. Gajzágó.

Se procede la alegerea angusta intre Weninger si L. Korizmics, la care reusí Lad. Korizmics cu 124 contr'a 110.

La alegerea a treia reusí E. Suhay cu 126 contr'a lui Weninger, care avu numai 39 de voturi.

Cei trei candidati suntu asiá dara: Sal. Gajzágó, L. Korizmics si E. Suhay.

Dupa enunciare acestui rezultat se incheie siedint'a la 3/4 3 ore.

In siedint'a din 27 Iunie a casei reprezentantilor se autentica protocolul siedintiei trecute. Presedintele anunca unele petitiuni, care cu cele ale deputatilor I. Benedek, L. Ragályi, A. Csanády, I. Petheş, Theodor Matkovics, I. Schwarz si E. Frater se trimitu comisiunarie.

G. Stratimirovics indrepta cátá ministeriulu intregu urmatórea interpellatione: De tempu indelungatú deja amu interpelatu ministeriulu intregu in afacerea losurilor turcesci si pánă astazi inca nu mi s'a respunsu. De óre ce locmai in momentul acesta decurgu desbaterele in afacerea amintita si in Vien'a, dupa cum de comunu e cunoscutu, debue se urgesu respunsulu la intrebarea mea si asiá intrebu: Are de cugetu regimulu a respunde la interpellatiunea mea si cátu va respondere?

Totu de odata face urmatorulu proiectu de conclusu. Cas'a sa provoce regimulu, a suscepce inca in sesiunea acésta negociațiunile de concesiune pentru drumulu de feru Grosz-Kikinda-Belgrad si sa propuna casei unu proiectu de lege despre resultatul acelor'a. Interpellatiunea se va trimitu regimului, proiectul de conclusu se va tipari.

G. Elekes presinta unu proiectu de conclusu care se referece la amânarea desbaterei proiectului de lege municipale. Densulu nu voiesce amânarea, că opiniunea publica sa se pronuncie asupr'a proiectu'i. Deputatii suntu representanti poporului si ei dau espressione indreptatita opiniunei publice; noi nu recunoscem alta opiniune publica in tiéra decat representanti poporului. In fine propune urmatorulu proiectu de conclusu. Cas'a sa decida amânarea desbaterei proiectului de lege municipale, pánă cátu, in intielesulu § 10 de art. de lege 43: 1868 se va intrebá fondulu regiu de opiniunea sea si proiectul de lege spre ordinea lui va fi prezentat casei; totu odata sa se insarcineze ministrul de interno a elabora acestu proiectu si alu ascerne casei.

E. Laslo propone in numele amicilor si consortilor sei din stâng'a estrema unu proiectu de conclusu, in urm'a căruia sa respinga cas'a proiectul de lege municipale si sa insarcineze regimulu a elabora unu proiectu de lege in intielesulu legilor din 1848 si alu presintá casei.

Se decide tiparirea proiectului de conclusu si punerea lui la ordinea dilei.

Presedintele ministrilor conte Iul. Andrassy presinta articoli de lege, sanctiunati de M. Seu despre construirea drumului de feru lateral Nyiregyháza=Ungvár si despre modificarea legei pentru drumul de feru de Oste.

Acesti articoli se publica si trimitu casei magnatilor spre acel'a-si scopu.

Incheierea siedintiei la 11 ore.

In siedint'a din 28 Iunie a casei magnatilor predă notariulu casei representantilor, P. Mihalyi estrasulu din protocołu despre alegerea candidatilor pentru postul de presedinte la curtea suprema de contabilitate, cătu si urmatórele legi sanctiunate: despre construirea drumului de feru Nyiregyház-Ungvar si despre modificarea punctului din art. d. I. LIV.: 1868.

Ceste din urma se voru promulgá, estrasulu din protocolu se va tipari si impartit intre deputati.

Incheierea la 1 ora. Siedint'a urmatóre se va tineea Joi.

In siedint'a din 28 Iunie a casei reprezentantilor se autentica mai intai protocolul siedintiei trecute; presedintele anunca mai multe petitiuni, care de odata cu cele ale deputatilor E. Kály, T. Matkovics, I. Vaida, A. Csanády, Fr. Kraschenics, Th. Siskovics, D. Irányi si I. Vidats se trimitu comisiunarie.

V. Szilágyi predă raportulu comisiuniei esaminatoare de computu despre socotelele casei dela 1 Augustu pánă la 31 Ianuarie 1870. Raportulu se va tipari si pune la tempulu seu la ordinea dilei.

Conte I. Bethlen reporteza in numele comisunei judiciale a cincia in afacere de alegere a deputatului din cerculu de alegere Tasnád, B. Guti. Acestu deputatul se verificara definitiv si spesele cecetarei in suma de 235 II are ale portá legislativ'a.

Referentul comitetului centralu T. Szontagh referéza, ca proiectul de lege despre creditulu supl. alu ministrului de instructiune s'a primitu. Raportulu se va tipari si pune la ordinea dilei.

Siedint'a se incheie la 11 ore.

Din Valea Jiului in 19 Iuniu 1870.

Línea laterală a drumului feratu Pischi (Simeria) — Petrosieni, in timpulu celu mai scurtu — celu multu in luna lui Augustu — se va dà comunicatiune publice. Eri s'a facutu primulu experimentu, unu trenu pre care se ală unu publicu numerosu, invitatu inadinsu — cam preste 400 persoane, a plecatu diminet'a la 8 ore dela Pischi, si

a ajunsu la 12 ore la Petrosieni, de unde totu in aceea-si di la 4 ore dupa amédi s'a reintorsu ie-ra-si. Acestu drumu dupa oblegamentele ce le prime se asupr'a sea societatea primului drumu feratu transilvanu, trebuia sa fia gat'a inca in anulu trecutu; greutăatile numerose neprevedute intimpinate aci, provenite atatu din situatiunea si natur'a locului, cătu si din cau'a elementelor, au fostu atatu de mari, incătu e mirare de căea acestu drumu se poate deschide si cu unu anu mai tardiu preste timpul prelungit. O idea mai chiara despre acestu drumu si poate face mai usioru unul că acel'a, carele a caletorit u cátu-va s'a celu putienu a cétu' s'a a audiu despre drumulu Semerinului. Acestu drumu se estinde cam 9 mile de locu, si incepndu dela Pischi, acelu locu memorabilu, unde in 19 Februarie 1849 s'a intemplat lupta cea săngerósa intre trupele imperialesci si intre acele a generalului Bem, se abate prela urmatórele statuni: Rusi, Hategu, Crivadi'a, Baniti'a, Petrosieni, are 9 tunele, dintre cari celu mai lungu are 340 orgi, se intorce si sucese intr'o parte si intr'alta, printra vâli, lunci si munti, o variatiune atatu de romantica si supradietóre, ca carea numai arareori are ocasiune a privi ochiul muritorului.

Muntii cei frumosi ai Jiului contineu o cantitate colosală de cei mai perfecti carbuni de pétro, o vesteria nespresa a tierisoriéi nóstre, din care inse durere, togmai locutorii acestui tienutu voru avea celu mai putienu cástigu, ba e pusa la intrebare existența de viatia chieru a proprietarilor, in a căroru, mosii se afla carbunii.

La o descriere mai detaliata a impregiurărilor din Valea Jiului me voi reintorce cu permisiunea domnului redactoru cu alta ocasiune.

Jianu.

A p e l u.

cátá invetitorii români banatieni din dieces'a Aradului.

Voi ce stati in adormire,

Voi ce stati in nemiscare,

N'auditi prin somnulu vestru

Acelu versu triumfatoriu,

Ce se naltia pánă la ceriuri,

Din a lumiei desceptare

Cá o lunga salutare

Ca'ntr'unu salnicu viitoru ?

D Bolint.

Epoca in care traimus, este epoca de lupte. Nici odata istoria n'a vediutu atate lupte si incordari intre popore, spre a se naltia in cultura, unele mai pre susu de altele.

Numai noi invetitorii români mai stam pre locu, — lasii de noi, cari ne numim a popului român ! Noi singeri traimus in nelucrare si nepasare, tienemu ca prosperarea merge de sine, tienemu ca „Tropariulu“ si „Condaenlu“ e destulu pentru poporul nostru, pentru o națiune maltratata, pre carea nenumeratele fatalităti ale trecutului o impinsera inderetrulu altoru națiuni.

Dar la obiedu. Anu bravulu colegiu Gata-

F O I S I Ó R A.

Cu placere scótemu din sgomotulu alegerilor, alu certeloru din camera din România unu ramu de oliva, unu productu alu pacii si alu linisce, spre alu face cunoscutu publicului romanu carele sa veda ca artele frumóse pasiescu si la noi pre calea desvoltărei. Eata ce ne spunu „Informatiunile bucurescene“ in privint'a acésta:

Cu incepere de la 15 Maiu publicul poate visitá in fiecare di, de la órele 10 inainte, espositiunea artistilor in viatia, asiediata in catulu alu doilea, la Universitate.

Vomu face locu in colónele foiei nóstre unei serii de articole in privirea operelor espuse.

De o cam-data, ne marginim a dà la vale numele operelor espuse.

Din acestu catalogu se va vedea:

1. Ca mai tota espositiunea este ocupata de ingeniosula pictore Gregorescu.

2. Ca suntu cátu-va nume necunoscute in salonulu din urma.

3. Ca Iasii n'au tramsu nimic'a, ceea ce e forte regretabilu.

4. Ca sculptur'a e mai pucinu reprezentata de cătu in anulu trecutu.

5. Ca arhitectur'a, din contra, nu numai numero de osta-data mai multi esposanti, dar, ceea ce e esentiala, operele espuse suntu de valoare multu mai mare in genere de cătu cele din anii din urma.

6. Ca intre esposanti incepu a figura unii dintre junii cari au trecutu prin scól'a de bele arte locale.

Aceste observatiuni rapede aruncate pre hárthia, eata lista operelor espuse si de care avem a intretineea pre lectorii nostri mai in detaliu.

PICTURA

DD. Aman. (Teodoru), nascutu in Câmpu-Lungu, elevu alu lui Dröling si Pico, medalia clas'a I. 1865, (istorie), strad'a Clementiei nr. 4 — 1, Teleoice vediendu bijuterie in Harem. 2, Unu pescariu. — Constantinescu (Iacobache) nascutu in Câmpu-lungu, elevu alu scólei de Bele-Arte din Bucuresci strad'a Antimu nr. 4, 3, Potretulu dlui I. 4, Idem. a par. Genadie. 5, Idem a dlui N. 6, Idem dupa natura (studiu). 7, Unu tablou, venat. — Danu (Mihailu), nascutu in Tergu-Jiului, elevu alu scólei de Bele-Arte din Bucuresci. Strad'a Popa-Tatu nr. 4.—8, Unu portretu a d-nei Darvary. 9, Idem a d-nei Z. Darvary. 10, Idem alu lui I. Darvary. — Florescu (Alesandru Emanoilu), nascutu in Brasovu, membru alu comitetului academicu de Bele-Arte. Strad'a Luterana, nr. 2. — 11, Potretulu

repausatulu spataru Const. Ghic'a, a fostu comandanțul alu armatei române. 12 Potretu miniatura pre fildesiu alu M. S. Dómei Elena Ghic'a, sotia repausatului domnului Grigore Ghic'a alu Moldovei. — Ghilardeli (Luis), nascutu in Lugano, elevu alu scólei din Milano si alu dlui Merlo, Pictor si scenographu de decor. Strad'a Catonu nr. 9 — 13 Interiorul unui salonu in di de vara, compozitie ideală. — Ghica (princés'a Alesandrina Constantinu), nascutu in Bucuresci a studiatu la Parisu bis. Copila (potretu dupa natura). — Grigorescu (Nicolau), nascutu in Bucuresci, locuinta pasagiul român nr. 7 — 14, La amendou le place joculu. (Propriu, d. Filitis). — 16, O flâre intre flori (Propriu, M. Germanu). — 17, Caru cu boi. Propriu, Davila. — 18, Laptaritu'a. (Propriu, A. Lahovari). — 19, Fructe diverse. (Propriu, S. Michalescu). — 20, Studii paysage. (Propriu, Davila). — 21, Femei'a torcându. (Propriu, Cogalnicénu). — 22 Limongii. (Propriu, V. A. Urechia). — 23, Potretu. (Propriu, Stavri). — 24, Potretulu marelu ban. Const. Nasturelu. — 25, Herescu lu 1,753. (Eforia spitalelor). — 26, Potretulu dnei A. C. 27, O betrana carpindu. 28 O betrana in repausu, 29, Timpuri de ligani de Bucuresci. 30, Buchetu de flori de câmpu (Propriu, M. S. Dómei). — 31, Studii de rose. 32, Unu Saltinbanque. 33, Natura, mórtă, potarnichi si prepelitie. 34, Natur'a, obiecte de bucătărie si legume. 35, Natur'a lamă. 36, Natur'a fructe. 37, Paisagiu din Valea, corturi

Varietăți.

santii din Banatu, lău inițiativă în publicitate prin „Albină” a deschisă preșcolară și din nelucrare la activitate, a nici vorbi despre necesitatea unei adunări generală de invetitori.

Si ce cugetăti, s'au miscat vre-unul ? nu tacu tacerea pescelui, dormu dusi, bietii invetitori !

Ore noi invetitori, cari avem săcra missiune a radică pre omu preste nivelulu vietiei de tōte dilele, amu jaratu; pōte, a nu ne deschisă din adenea letargia ? !

Déca este asia, atunci josu cu masca, sa spus nemu adeverulo, sa nu inselānu natiunea nostra care duce mare lipsa de cultura, si speră dela noi. Depuia fia-care siarlatanu chiamarea de carea dōra nu este demnă, si lasa pre altii cari voru scăi respuane spiritului de astadi, cari nu voru ingropă talentulu capetatu cum face trendavulu din st'a Evangelia.

Spiritulu de astadi cere ca invetitorii romani sa se coadune in „Reuniuni” (cum demonstră anu activulu colegu Gataiantu), cāci singurul numai prin comunicarea ideilor vomu ridică scaderile ce ne coplesiesc in scăla si instructiune, vomu derimă asiediamintele cele ruginite, punendu in loculu loru altele mai solisitōre.

Se imitamă preșcolarii din dieces'a Caransebesului, cari cunoșteau mai bine importanța causei, se constituira déjà in anul trecut in o „Reuniune diecesană”. Onoreea loru !

Numai noi din Banatu, cari ne aflamă in dieces'a Aradului, sa ne portăm atât de nepasatori in un'a causa asiă de insemnata ? (mică exceptiune ce face tractul Lipovei, care asemenea isi are „reuniunea”; ni aduce aminte pre Alisandri: Unde e unul, nu e potere !)

Nu este bine, colegilor, aceasta nepasare ! Ea nu ne face onore.

Aci e tempulu sa damu la o parte lenea, sa ne scuturam de tōte interesele particularie, si de ni mai iubimă natiunea, din ale cărei sudori trăim, atunci sa lucrăm pre intrecute din tōte poterile, care cu cătu pōte, pentru inflorirea ei.

Sa voimă odată, si vomă puté formă un'a „Reuniune a invetitorilor banatieni de religiunea gr. or. rom. din dieces'a Aradului.”

Sa ne lăsăm a căde in peccat, ci sără amenore sa ne punem in contielegere fratelscă pentru caușa acăstă importanță, sa desigem tempulu si loculu cāndu si unde sa lucrăm pentru unu melelungu invetatorescu. Contielegerea va face ca lucrul nostru sa mărgă usioru si rapede, sa ajungem a lumină natiunea, cāci numai de la o poteritate luminată potem speră binecuvantare.

Ajute-ne Domnul și noște !

Cheștiu 13 Ianuie 1870.

E. Andreescu m. p.

* * Teatrul. Ultimă reprezentare ce ni o dase de adio dlui Millo cu societatea sau drama națională cu cântece in 4 acte si 6 tablouri. Drama e productul literar alu dlui Millo, numita : „Jianulu, capitanul de haiduci”. Parte la acțiunea său execuțarea reprezentării a luat societatea întrăga.

Desfășurarea acestei drame, înfrumuseitate cu cântece din arii naționale populare (că tōte căte sură intrelisute si în celelalte piese) ni a oferit un spectacol mare. Jianulu reprezentat prin dlui Alessandroescu a fostu in tōte patru acțiuni si infatiosare mareata. Rolul caracterului sublimu a fostu congruent cu purtarea execuțorului. Cu deosebire ariile au fostu execuțate cu multă inimă si cu multă succușu. Pōte ca si farmeculu cântecelor sa fie caușa de ne storeea aplaudările cele vii si repetite, dăra si dreptatea le preținse, pentru ea si dlui Alessandroescu precum si haiducii sei (mai alesu dlui Nicolae Barbu) si Alessandroescu II (Alessi) aveau dispusetiunea cea mai norocosă in săr'a aceea. Jocu, cântece si limbagiu tōte a fostu la locul, la inaltimea loru. Dlu Motiati anu (Mirénu) cadiu mortu forte bine. Dlu Millo (Cârcu sardarul Stoică) a depinsu preste așteptare caracterul desemnat de rolul său in tōte nuantele, pre cari ale specifică trebuie mai multă decătu a face recensiunea unei seri întregi. Comicul seriosu si seriosulu comicu era reprezentat atât prin costumul cătu si prin frica ce se scimbă mereu, cāndu cu ingămăfarea ce i dă postulu de serdar, cāndu cu bucuria de căte unu succușu de a scapă de grăză Jianului, la care se scapă densulu nu contribuea nimică. Dlu Mineo că capitanu de poteră inca a fostu domnul deplinu asupra rolei sale. Dintre dame a remasă in strulu primu astădi domn'a Alessandroescu II (Ileană, gasdă lui Jianu). Cârstea servitorulu lui Ilie (Dra Constantinaescu) si Petre siu Ileană (Dra O. Santi) inca au corespunsu problemelor loru. Dlu Ilie si mamă Ileană nu aru gresi déca aru imbracă cu camesi ceva mai netransparente servitorii, respective fiili loru.

Casă fă de astă data indesuță de multime, Florile umplura scenă si la radicare cortinei si indecurso lu acțiunei.

La sfîrșitul Dlu Millo multiamă publicului pentru primirea ce a avutu. Noi la rendul nostru inca i multiamu ca nu a crutat nici ostenela nici spese chiaru, si acăstă o dicem de tōta societatea, pentru de a veni la noi si a ne face cunoscuti cu progresele artei dramatice romane, si in specie cu desvoltarea artei in direcție curata natiunale. Repetim in fine dorintă esprimata din rendul trecutu, postindu cele mai bune succese societății in excursiunea ce o face intre românii nostri.

* * In 13 l. c. st. v. sosira aici in Sabiu mai multi economi de oile din Selisce, cu lău căstigata de pre oile loru proprii, ce de satia pascu nemod-

lipsite de boli pre muntii dela granită si care a fostu de 20 de dile la vama in Turnu rosu oprita; pre acești selisceni si petrecea unu servitoriu de contumacia din Turnu rosu esmisu spre a priveli, că lău sa se transpōrtă la Cisnădia si nu la altul locu. Acăstă trebuie ca e o dispositiune sanitaria indreptata contra epidemiei de vit. — Respectivii economi nu voiau a o transporta la Cisnădia din caușa temporului fără nefavoritoriu ci a o descareá simplu aici spre vendiare. Înse servitoriu de contumacia n'a conceso, magistratul si politia a declarat ca nu se potu amesteca in afacerea acestăi si bietilor economi nu le remasera altă de facut decătu a prinde ca il la carutie si a porni către Cisnădia. Ca astă-voru acolo unu locu de descareare său unu pretiu bateru cătu de cătu, pentru lana, nu se scie.

Pre basea acestei sapte constatații ne concedem a face următoare, întrebări: Din ce caușa nu e concesu a transporta lău a si la Sabiu, ci numai la Cisnădia si din ce caușa la Cisnădia si nu la Sabiu? Déca acăstă e o dispositiune contra boli de vite, cum de altă marie si produse, care mai lesue cauzeaza molipsirea, se transportă preste Turnu rosu in tōte pările?

Să dorești esista in Cisnădia vre una instituție pentru spalarea lenei? Noi nu scimă nimică, ca aru esistă unu atare instituție!

Credu respectivele oficiolate, ca din Cisnădia nu se imprascia lana in tōte pările? Si in fine din ce caușa nu e insarcinata politia a portă de grige, că lău sa nu se transporte inca in diu' a ormatore nespălată mai departe?

Nouă ni se pare ca cum atru a vruta sa faca cum atrul ui cismanu o inlesuire prin dispositiunea acăstăi pre cont'a bietilor nostri economi — — !

* * (Gramatica limbii române) — partea I. analitică — de Timoteu Ciapariu, canonice metropolitanu, etc., Bucuresci, MDCCCLXX, cu spesele Societății academice române, dedicată memoriei repausatului Eugeniu Zappa, din alu cărui fondu destinat pentru cultură limbii române s'a premiat si tiparit acestu opus pretiosu. Prețul in Austria: 1 fl. 50 xr. si se afila de vendare in comisiune in Blasius in Dlu profesorul I. Moldovanu, er' in Bucuresci la Societatea academică română, cu 5 lei noi; pre velinu; 6 lei n.

* * (Statistică a trupelor din Ungaria si Transilvania.) In Ungaria suntu 17 regimenter de infanterie cu 15 batalioane, 2 batalioane de venatori, 18 regimenter de cavalerie cu 108 scadroni, 2 regimenter de artillerie cu 30 baterie, 2 artillerie de fortăreață cu 6 companie, unu batalionu de geniu, unu batalionu de pioneri, 6 desportimenter sanitari si comandă a nouă de carausia. In Transilvania suntu 4 regimenter de infanterie cu 12 batalioane, 2 batalioane de venatori, 2 regimenter de cavalerie cu 12 scadroni,

tiganesci, sfintitulu sōrelui. 38, Studiu doi betivi. 39, Fructe, persici, struguri, etc. 40, Bordee ligănesci, (Orsiovă). 41, Paisage o rovină. — Hentă (Sava), nascutu in Transilvania, elevu alu scălei de Bele-Arte din Bucuresci. Strad'a Vamei, nr. 51. — 42, Potretu alu dlui Caligari. 43, Potretu alu dlui D. Grant. — Lecca (Constantinu) nascutu in Transilvania a studiatu in Germania si Italiă. Strad'a Amidii nr. 19. — 44, Batalia dela Calugarenii. — Marinescu (Dimitriu) nascutu in Bucuresci, elevu alu scălei de Bele-Arte din Bucuresci, Strad'a Teiloru nr. 12. — 45, Fructe, Struguri. — Polizu (Ecaterină) nascutu Florescu. Strad'a Fontânei. — 46, Potretu dupa Natura (Pastelu.) 47, Capu de studiu, (idem). — Popescu (Georgiu) nascutu in Ploesci, elevu alu dlui Cavaleriu Natale Carlă. Strad'a Filaretu, nr. 9. — 48, Costumu român din Transilvania (Brasiovă). — Stanescu (Constantinu Ioanu) nascutu la Bucuresci, elevu alu dlui Tatarescu si Sebastianu Cornu elevu alu scălei de Bele-Arte din Parisu. Medalia clas'a III, Rsp. 1868. Potrete.

Desemnuri. 49, Potretu dlui V. Alessandri. 50, Potretu dlui I. Eliade Radulescu. 51, Potretu dlui Mateiu Millo. 52, Potretu dlui Mihailu Pasealy.

Pasteluri. 53, Potretu dlui P. Alexianu. 54, Potretu dlui M. Georgiu Alexianu. 55, Potretu dñe D. M. 56, Preotu o betrâna (Potretu studiu). 57, Potretu Domineca (Potretu studiu). — Tatarescu (Georgiu) nascutu in Focsani elevu alu Academiei St.

Luca din Romă. Strad'a Bel-Vedere, nr. 19. — 58, Agaru cu fiulu seu Ismailu, in desertulu Besarabiei. 59, bis. Portretul dñe Seicaru. — Trenk (Henri) nascutu in Elveția, elevu alu scălei de Düsseldorf. Medalia clas'a II la 1865. Strad'a Popa-Tatu, nr. 55. — 60, Piquetu la marginea Dunărei. 61, — Virsoulu crucii la Ruceru. — Verusy (Petrus) nascutu in maruntisii (disu Dâmbovița) elevu alu dlui Sébastien Cornu si alu Academiei din Parisu. Strad'a Stirbei-Voda nr. 9. — 62, Potretu Mariei Sele Carolu I. 63 Potretu dlui C. Demetriade, desemnul.

SCULTURA

DD. Amanu (Teodoru), nascutu in Câmpulungu, elevu alu lui Dröling si Picotu. Madalia cl. I. 1865 (Istorie). Vedi pictura. Strad'a Clementei nr. 4—64. O masa sculptata cu portretele printilor români in Bassorelievu, precum si ale lui Traianu si Decebal. — Babicu (Mihailu), nascutu in Bucuresci, studiatu in Academii din Viena. Mentiune 1865. Strad'a Silifidiniloru. nr. 12. — 65, Dulapul de stejaru.

ARCHITECTURA

DB. Fraivald (Alesandru), nascutu in Bucuresci, elevu alu scălei de Belle-Arte din Bucuresci. Strad'a Fundatura Esculapu nr. 3—66 Faciada casei dlui P. Gradișteanu. — Montoreano (Filipu), nascutu in Bucuresci studiatu in Viena si Parisu. Elevu alu scălei de Bele-Arte din Paris, elevu alu dlui Questele si Bally ex prim inspectoru alu lucrărilor

publihe, din orasul St. Germain eu Lage. Strad'a Colție nr. 58—67. Unu proiectu de Hotelu particulariu. 68, Planu generalu. 69 Catalogu de susu. 70, Faciada despre curtea de onore. 71, Faciada vedută din strad'a Franklin. 72, idem gradina. 73, Idem vedută din strad'a Clementei. 74, Cupe pre lini'a A. B. 75, Cupe pre lini'a C. D. 76, Cupe pre lini'a E. F. 77, Unu proiectu de Amfiteatru de istoria naturală care ilu presupui construitu pre o terasa pentru gradină botanică. 78 Planul generalu, care se compune din peristyl hemicycl, sală de zoologie, sală de mineralogie si sală de botanică avendu fiecare sala unu cabinetu pentru profesorii si unu vestibulu pentru odiasă. 79, Faciada principala. — Oresecu (Alesandru), nascutu in Bucuresci, elevu alu Academiei de München, diplomat, Strad'a Palatiului nr. 1. 80, Proiectu pentru unu palatul de justiție, pre loculu Constandinu-Voda, compusu dupa o programa precisa si marginita intr'au terenu datu. 81, Faciada despre Podu-Mogosiei. 82, Idem strad'a Carol I. 83, Prin taarea dupa lini'a A. B. 84, Idem E, F, G, H, I, K, L. 85, Faciada despre strad'a Stravopoleos. 86, Dispositiua terenului. 87, Planul catalogu de josu. 88, idem, de susu. 89, Proiectulu liceului din Ploiesci (executatu), 90, Perspectiva in privirea drăpa. 91, Planul si prim taere. 92, Unu monument de înmormantare alu familiei Grecenii. 93, Interiorulu unei galerii de la Marienberg in templetu cruciatiloru.

unu regimentu de artilleria cu 6 baterie si un'a compania artilleria de fortaretia.

***(Scriitorile) ce primiramu din Mace-
donia' ni aréta, ca desceptarea nationale merge cu
pasii rapedi. Scólele suntu din ce in ce mai fre-
quentate.

Isgonirea vagabondagiului judaicu de prin comunele rurale a devenit o metoda de intoliere, usu de chivernisela pentru unii dintre agentii adminstrationiei judeatiului Putn'a. In locu de a se imputiná numerulu loru, ei devinu din ce in ce mai numerosi. Aru si de dorit u domnulu ministru de interne se decida odata in privint'a acésta: este că se ramáie vagabundii prin comune? Atunci sa revóce ordinile anterioare! Nu este de-a sa isgoni? Atunci de ce se permite esplatarea loru. Vomu citá unu faptu duii ministru: dilele acestea din intemplare întâlnescu unu jidau celu cunoscemu din comun'a O. plasa R. judeatiulu Putn'a ilu intrebui ce cauta prin Focșani? Imedi responde ca dupa ordinul sub prefectului, primariulu comunei l'a datu afară. Amu disu bravo suprefectu! — Bravo, domnule, mi dise jidau, ca fratele meu este acolo pentru ca a datu 15 galbeni sub-prefectului si-a remas, pre mine numai m'a isgonit u ca n'amu avutu ce i da.

In judeatiulu Râmnicu-Soratu, intrepronorulu tacsei beuturilor spirtose, interpretând legea si regulamentulu din 20 Aprile 1867, despóie pre comerciantii cu rachiuri, luândule tacsa de doua séu trei ori pre acelasi rachiu; s'au plânsu comercianii in contr'a dispoitorialui, déra fatalmente ca vocea loru n'au avutu echo la audile acelor'a la cari s'a adresatu.

Mirarea este generale, cum d. minist. de finançe că mare proprietariu, că deputatu si că cetatianu din acelu judeatiu, n'au aflatu de acestea despoieri! Este de speratu ea cătu de târdia domnia' sea, asecuratu de raritatea acestoru denuntiationi, suntemu securi ca va ave bun's-vointia sa puia capetu abusuriloru ilustrului antreprenore si . . . compania.

(Inform. Bucurescene.)

4,111—1870
cr. 12.13.

Publicare.

Esamenul de statu pentru economii silvanali de sine statatori, precum si pentru personalulu auxiliare technicu, si pentru celu sentitoriu silvanale, se va tiene pre anulu acest'a in 14 Novembre in Clusiu.

Acésta se aduce la cunoscint'a publica cu acea observare, cumca, petitiunile bine instruite spre scopulu emitterei la acest'a esamenu de statu, au de a se inainta celu multu pâna in 20 Octombrie a. c. la acestu comisariatu regescu pre calea oficelor antistetore.

Clusiu in 27 Iuniu 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de suplento la statuinea invetiatorésca din com. Susaniu, prin acésta se scrie concursu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu in bani gat'a 49 fl. v. a., naturale 6 $\frac{2}{3}$ meti grâu 13 $\frac{1}{3}$ de cacuruzu, 66 $\frac{2}{3}$ p. de clisa, 66 $\frac{2}{3}$ p. sare, 10 p. lumini, 6 orgii lemne si quartiu liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisiati, ca recursele loru bine adjustate si adresate comitetului parochialu, sa le subscrerna duii protopresbiteriu in Fagetu, pâna in 3 Iuliu a. c. s. v.

Susaniu in 7 Iuniu 1870.

Dupa avut'a intielegere cu duii protopresbiteriu.
Atanasiu Ioanoviciu.
37—1 Comitetulu parochiale.

Nr. 63 1878.

Concursu.

Pentru ocuparea urmatórelor posturi vacante de profesori la scólele gimnasiale, reale si comerciale române gr. or. din Brasiovu se scrie prioritatea din partea subscrisei esorii concursu:

1. pentru unu profesoru de limb'a si literatur'a elina si latina la gimnasiu. Cu acestu postu este impreunatu salariulu anualu de 800 fl. v. a. cu prospectu de inaintare la 900 fl. v. a. si la pensionare cu salariulu intregu dupa unu servituu de

30 ani: seu in casu candu aru intrá mai curendu neputint'a concernintului spre purtarea servitului adeca: dupa 10, 15, 20, seu 25 de ani cu catim a amesurata salariului lui.

Dela candidatii pentru acestu postu se cere, sa documenteze ca suntu români din nascere si gr. orientali de confesiune, ca au absolvatu facultate filosofica, si anume, filologi'a clasica in decursu de 3 ani la un'a din universitatile interne seu externe, si ca au avutu pâna acum'a portare morală si politica nepatata.

2. pentru unu profesoru de limb'a si literatur'a francesa la scóla comerciala si reala, precum si la gimnasiu si class'a IV. de fete, cu salariu anualu de 800 fl. v. a. si cu celelalte prospecte amintite sub 1)

Dela candidatii acestei profesuri se cere asemenea sa fie români de relegea gr. orientale, sa aiba (pre lângă absolutoriu de facultatea filosofica) si cunoscintia necesaria in limb'a si literatur'a francesa, precum si testimoniu de portare morală si politica.

3. pentru profesur'a de geografia si istoria la scóla reala si comerciala, cu care e impreunatu salariulu anualu de 800 fl. v. a. si avantagiele mentionate sub 1)

Dela candidatii pentru acestu postu, se cere pre lângă conditiunile de sub 1, si 2, si o deosebita cunoscintia de geografia si istoria comerciala prin unu absolutoriu seu dela universitate seu dela o academia comerciala publica.

Fia-care din candidatii alesi pentru unulu din posturile enumerata va functiona anulu primu că profesoriu provisoriu, si numai dupa acésta, si dupa ce va depune cu succesu buna esamenu prescrisu in §. 122 p. 9. alu Statutului organu bisericescu din 1868 va trece in categori'a profesorilor ordinari, socotindu-se inso si anulu provisoricu la pensionare.

Totu cu acésta ocasiune se scrie concursu si pentru ocuparea postului de pedelu seu ingrijitoru la scólele centrale române gr. orientale din Brasiovu, cu care e impreunata plat'a de 200 fl. v. quartiru liberu si lemne de arsu.

Dela unu pedelu se cere sa fie omu in tota privint'a integrul, fara patimi, cunoscatoriu celu putinu de cetera si scriere, cu familia nenumeroasa si fara profesion. — Pedelulu engajatul va incheia contractu separatu cu esor'a.

Petitorii la numitele posturi au se astérrna petitiunile loru insocite de atestatele necesari celu multu pâna la 15/27 Augustu a. c. la subscrise esor'a.

Brasiovu in 10/22 Iuniu 1870.

Eso'ia scóleloru centrale gr-or.

Damianu Dateo.

Presiedinte.

36—3

Concursu.

Fiindu-ca gimnasiulu românu gr-orientale din Bradu - comitatulu Zarandului — cu incepertulu an. scol. 1870/1 se sporesce inca cu un'a clasa — a trei'a, — e necese de unu profesoru ordinariu si unu suplento. Cu postulu primu e impreunatu unu salariu de 600 fl. v. a. celu alu doilea uno salariu de 500 fl. v. a. si dreptulu de a inainta in salariu mai mare.

Dreptu aceea pentru ocuparea acestoru postur, se scrie concursu pâna in 20 Iuliu a. c. st. vechiu.

Concurrentii la aceste posturi voru ave a documenta: a) purtarea buna morale; b) sciintia perfecta a limbii române, carea este limb'a invetiamantului; c) ca au absolvuitu cu succesu buna cursu filosoficu pre lângă sciintele matematice reale

seu cele ale limbelor classice la vre-o universitate din patria seu strainetate; seu ca a servit la vre-unu gimnasiu publicu ca profesoru seu numai suplento; seu ca a absolvuitu gimnasiulu si a depus cu succesu buna esamenu de maturitate si a terminat cu asemenea succesu cursulu clericalu-pedagogicu la vre-unu din institutele padagogico-teologice gr. or. române.

Concursul voru si a se adresá la subscrisulu pâna la terminalu indicatu.

Bradu 14/26 Iuniu 1870.

Prezidele comitetului representantiei gimnasiale.

Moise Lazaru
37—3 Protopopu

Concursu.

Postindu-se unu capelanu in parochia gr. or. Gladn'a-romana et filia Gladn'a-mont protopopu. Fagetului, prin acésta se scrie concursu:

Dotatiunea va fi 16 jugere de pamantu si $\frac{1}{2}$ din veniturile parochiale.

Concurrentii suntu avisati a-si tramite recursele conformu statului org. § 13 celu multu pâna in 3 Iuliu a. c. s. v. adresate D. protop. din Fagetu.

Gladn'a-rom. 8 Iuniu 1870.
In contielegere cu D. protopopu Distric-
36—3 tualu Atanasiu Ioanoviciu.

Comitetulu parochiale.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din comunitatea gr. res. Vraniu in eparchia Caransebesului si protopresbiteratulu bisericei-albe — cu carea suntu impreunate un'a sesiune intréga de pamantu parochiale, 51 meti de cucuruzu si stola dela 170 de case — se scrie prin acésta concursu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru ave a inzestrá petitiunile loru concursuale, timbrate dupa cuvintia, cu

- a) carte de botezu;
- b) testimoniu despre sciintele pregatitoare cästigate inainte de a intrá in teologia;
- c) testimoniu absolutoriu din sciintele teologice;
- d) atestatu dela Venerabilulu Consistoriu diecesanu despre cunoscintia, de a imbracá postulu preotescu; in fine
- e) atestatu despre portarea religiosa — mormana avuta dupa scire din institutulu teologicu diecesanu;

si astfelii provediute, stilisate către sinodulu parochialu, le voru subscrerne P. O. D. Protopresbiteru in lám pâna la 12 Iuliu a. c. calid. vechiu.

Vraniu, 16 Iunie 1870

Comitetulu parochialu

Cu scirea si invoiea mea :

Iosifu Popoviciu
1—38 Protopresbiteru.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Iuniu (6 Jul.) 1870.

Metalicel 5%	59 90	Act. de creditu 255 50
Imprumut. nat. 5%	68 90	Argintulu 118 90
Actiile de banca 716		Galbinulu 5 81

10,000

Dileri la drumulu de feru

afla occupatiune durabila la cladirea drumului de feru lângă Sabiu pre lângă un'a tacsa de 1 fl. v. a. pre dî.

Insinuarile se facu in Sabiu afara de tranjamentu la incepertulu drumului spre Mediasiu.